

در گفتگو با «تاچارا روحی کریمی» دکترای روانشناسی و درمانگر مطرح شد:

تربیت جنسی، یک چالش یا یک ضرورت؟

به دلیل وجود حساسیت ها و احتمال بروز آسیب های احتمالی به سبب آموزش نادرست، تربیت جنسی باید با دقت نظر فراوان همراه باشد چرا که هر گونه سهل انگاری و یا حتی عادی انگاری در مطرح ساختن موضوعات جنسی، ممکن است به تبعات جبران ناپذیر شود.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، آگاهی دادن به کودکان و تربیت جنسی آنان از سنین کودکی و ادامه این آموزش تا دوران بلوغ و حتی زمان ازدواج، یکی از مهم ترین ابعاد آموزش زندگی اجتماعی به شمار می رود که اهمیت آن در مواقعی بیشتر از سایر اصول اجتماعی و مراودات زندگی شهروندی است. اما به دلایل مختلف آموزش در این حوزه با کندی و ملاحظات فراوان صورت می گیرد تا جایی که در مواقعی این روند از مدار آموزش خارج شده و مدرس یا مربی تنها به اشاراتی مبهم و گنگ بسنده می کند!

هر چند به دلیل وجود حساسیت ها و احتمال بروز آسیب های احتمالی به سبب آموزش نادرست، تربیت جنسی باید با دقت نظر فراوان همراه باشد چرا که هر گونه سهل انگاری و یا حتی عادی انگاری در مطرح ساختن موضوعات جنسی، ممکن است به تبعات جبران ناپذیر شود. به منظور آشنایی بیشتر با ضرورت مقوله تربیت جنسی و ادامه این روند حتی تا دوران ازدواج و پس از آن، با «تاچارا روحی کریمی» درمانگر و دکترای روان شناسی هم کلام شدیم تا این موضوع را از زوایای مختلف پردازش کند.

نقش آگاهی بخشی جنسی در نوجوانان و جوانان را در پیشگیری از آسیبهای اجتماعی چگونه ارزیابی می کنید؟
اولین نقشی که آگاهی بخشی جنسی دارد، کاهش آزار جنسی در طول دوران زندگی هست. این مهم در وهله اول و در دوران کودکی بر عهده ی والدین است. این آگاهی بخشی می تواند به دو صورت مستقیم و غیرمستقیم صورت پذیرد و کلیدی ترین مولفه آن علمی بودن و انتقال صحیح مطالب هست. حالا چرا این آگاهی بخشی لازم است، چون رابطه ی جنسی بخش جدایی ناپذیری از زندگی افراد است و داشتن دانش جنسی صحیح باعث هدایت زندگی جنسی فرد می شود.

خلاء این آموزش در طی دوران تحصیل به وضوح دیده می شود. چرا که جوان ما با فقر این آموزش وارد جامعه می شود. در اکثر کلاسهای رسمی عمدتاً درمورد باروری یا نهایت قاعدگی دختران یا احتمالاتی شبانه پسران سخن به میان آورده می شود و آموزش در خصوص ضرورت یا جایگاه روابط جنسی در زندگی و یا حتی نحوه صحیح استفاده از وسایل بهداشتی بانوان و ... سخنی به میان نمی آید.

آموزش سلامت جنسی به اندازه هر نوع سلامت دیگری مهم هست. چرا که در این آموزش ما با بیماریها و عفونتهای مقاربتی، چگونگی ابتلاء به آنها، آموزشهای جلوگیری از بارداری، روشهای جلوگیری از آزار جنسی و انواع سواستفاده های جنسی آشنا می شویم. در ضمن باید اذعان داشت سوء استفاده و آزار جنسی فقط در کودکی نیست و ما در بزرگسالان هم سوء استفاده و آزار جنسی داریم و باید از بزرگسالان نیز مانند کودکان حفاظت کنیم. حجت گفتار فوق مشکلاتی است که امروزه برخی از بازیگران زن سینما بدان اشاره داشته اند. مشکلاتی که در مواقعی ریشه در نبود یا کمبود همین آگاهی دارد. بنابراین اصلی ترین آگاهی بخشی جنسی حفاظت و پیشگیری از آسیب هاست که باید هر چه سریعتر نسبت به این آموزش اقدام نمود.

بهترین زمان و فضا برای آموزش مسائل مرتبط با روابط جنسی، چه دوران و چه بستری است؟ کتاب، سایت، فضای مجازی؟
ناهنجاریها و مشکلات جامعه ی امروزی با دیروز متفاوت است و همین اهمیت آموزش را نشان می دهد. مثلاً به کودکان زیر ۵ سال آموزش درباره ی اندامهای جنسی و حریم خصوصی باید داده شود. قبل از هر چیز باید بدانیم که آموزش صحیح از سنین زیر ۵ سال شروع میشود اما مطالب ارائه شده در هر گروه سنی متفاوت است.

من آموزش مسائل مرتبط با مسائل جنسی و هویت جنسی را نوعی واکسن برای محافظت از فرد تلقی می کنم. این آموزش در سن بلوغ به شناخت کامل دستگاه تناسلی باید برسد. یعنی فیزیولوژی اندام را بدانند. دختران و پسران با مراحل بلوغ خود آشنا شوند و کارکردهای اندامهای جنسی که یکیش بقای نسل هست باید توضیح داده بشود. این آموزش در جوانان بالای ۲۰ سال که باید خودشان را برای ازدواج و روابط جنسی آماده کنند به صورت بسیار گسترده تری، علمی تر و واقع بینانه تر باشد و شامل مواردی نظیر آموزش صحیح پیش معاشقه، نحوه گفتگو درباره ی مسائل جنسی در طول زندگی و... باشد. بنابراین در جواب کوتاه به سوال شما ما بهترین سن نداریم چون آموزش مسیری مستمر هست که از قبل از ۵ سالگی شروع میشه و ادامه دارد. در خصوص بستر آموزش باید اشاره داشت این آموزشها در هر سنی متناسب با گروه سنی، هدف آموزش هست.

زیر ۵ سال با صحبت والدین و کارتون بسیار موثرتر از کتاب خواندن است. همینطور در گروه نوجوانان تاثیر فیلم های آموزشی و تدریس متخصص امر را نمی توانیم نادیده بگیریم و در گروه جوانان کتاب، سایتها علمی معتبر و حتی فضای مجازی می توانند تاثیرگذار باشند.

فضای مجازی در سالهای اخیر به آموزش بهتر مسائل جنسی منجر شده یا خود زمینه ی مفسده است؟
فضای مجازی در مورد آموزش (البته آموزش علمی نه زرد) بسیار موثر است. این آموزشها در دور افتاده ترین نقاط به راحتی امکان پذیر شده است. بر همین اساس می توان گفت نسل امروز به مدد فضای مجازی به نسبت نسل قدیم دارای دانش بیشتری در همه زمینه است و به قولی چشم و گوش شان باز است!

اما در موردی که شما به عنوان زمینه ی مفسده سوال کردید، قطعاً این طور است و محکم و قاطع بر این موضوع صحه می گذارم. در جامعه ما، گذار از مرحله سنتی که چشم در چشم نگاه کردن نوعی پروروی محسوب می شد، به ناگاه با دنیایی از ارتباطات که با نمایش ممنوعه هایی مثل اتاق خواب، پوششهای غیر مرسوم جامعه تجربه های جدیدی از مکالمات نوشتاری خصوصی لذت بخش واغنا کننده روبه رو شدیم.

در کنار این رویارویی ها، محدودیتهای عرفی، نیازهای برآورد نشده عاطفی و غیر عاطفی، تعارض در باورها، عدم دسترسی راحت و آسان به امکانات تفریحی. ایجاد نیازهای کاذب در افراد و... باعث به وجود آمدن پارادوکس های شدید شد. این موارد عیدیه در کنار عدم مهارت آموزشی در کنترل تکانه ها، باعث بروز طغیان جنسی در ارتباطات متعدد و بعضاً غیر اخلاقی می گردد که قطعاً یکی از راههای ساده برای تخلیه فشار روانی می شود. چرا که در چنین مواردی دیگر عقل و منطق حاکم بر روابط نیست و هورمون ها و هیجانها تصمیم گیری می کنند!

سخن آخر

بدون تردید مدیریت دانش جنسی یکی از پایه های مهم در سلامت جسمی، جنسی و حتی عاطفی است و یکی از مقولاتی است که می تواند به افراد در کنترل رفتار جنسی خود چه در سنین کودکی و چه در سنین بالاتر تاثیر چشمگیری داشته باشد. زمانی که والدین راه های آموزش مسائل جنسی به کودکان را می آموزند، می توانند به راحتی اطلاعات جنسی کودک را مدیریت کنند.

از سویی با بالا تر رفتن سن، دانش و آگاهی جنسی می تواند به نوجوانان در پیشگیری از تبعات آسیب های اجتماعی و مورد آزار قرار گرفتن کمک کند و خود آنها نیز قادر خواهند بود رفتار خود را در مواجهه با جنس مخالف مدیریت کنند. در پایان نیز باید اشاره داشت کمک گرفتن از یک مشاور دلسوز می تواند در هر شرایطی به افراد در زمینه های مختلف کمک کند و آنها را از چالش های بزرگ برهاند.